

DE ROODE KLEUR DER INDIANEN VAN AMERIKA.

DOOR

R. E. DE HAAN.

De kleur der huid bij de verschillende menschenrassen was reeds vele malen een onderwerp van nadenken en bespiegeling, zoowel bij geletterden als ongeletterden. Menigmaal toch rees de vraag: van waar de zoo uiteenlopende kleur der menschenstammen, het zwart van den Neger, het geel van den Mongool, het rood van den Indiaan en de blanke tint van den Kaukasiër? Dat de luchtstreek op de vorming dier kleuren van invloed is geweest valt haast niet te loochenen, wanneer wij bedenken, dat de lichte tinten te meer wijken, naarmate men den aequator nadert, en zulks zelfs ten aanzien van een zelfde ras. De blonde Kaukasiër bewoont de meer gematigde klimaten, de bruinen hebben hun zetel in het warmere Spanje en Italië. Het is de zon evenwel niet alleen, die haar kleurenden invloed heeft uitgeoefend, want de tropische landen van Amerika en Azië herbergen rooden en bruinen.

Eveneens moet worden erkend, dat het kleuringsproces een zeer langzaam verloop moet hebben gehad. Was zulks *à priori* reeds daaruit afteleiden, dat de kenmerken der soort, bij al hunne veranderlijkheid, een zekere taatheid en volharding bezitten, die slechts met moeite overwonnen worden, ook de ervaring pleit voor deze meening. De blanke wordt geen Mongool of Neger onder invloed van klimaat en omgeving, en de nakomelingschap van den Afrikaan legde ook na eeuwen zijn zwart huidkleed niet af in het verre westen, werwaarts het egoïsme en de gouddorst hem hebben overgeplant.

De heer EMIL DECKERT, een Duitscher, die langen tijd verblijf hield in Noord-Amerika, werd, door hetgeen hij daar zag, tot eene hypothese gevoerd, die, al moge veel tegen haar zijn in te brengen, toch hoogstwaarschijnlijk een kern van waarheid bevat, welke tot grondslag voor verdere onderzoekingen kan dienen.

Vooreerst vestigt DECKERT de aandacht op het bekende feit, dat de inboorlingen van Amerika groote verwantschap vertoonen met het Mongoolsche ras. Hierop steunende kan men aannemen, dat de Indiaan een afstammeling is van den een of anderen Mongoolschen stam, die van Azië naar Amerika is verhuisd. De Behringstraat diende daarbij tot brug, en gezegde verhuizing viel voor in een betrekkelijk jongen tijd. Hoe veranderde nu de gele gelaatskleur, die het Aziatische ras kenmerkt, in den eigenaardigen, koperkleurigen tint van den inboorling der Nieuwe Wereld? De nieuwe levensomstandigheden, zuiver Amerikaansche invloeden dus, waren de factoren. Voedsel, lucht, licht, warmte en kleur der omgeving werkten daartoe samen. Had de Azziaat zich hoofdzakelijk gevoed met plantenkost, de Amerikaan vond zijn hoofdschotel in het wild, dat de jacht hem opleverde. Die overgang van de plantaardige tot de meer uitsluitend dierlijke voeding kon niet anders dan eene min of meer groote wijziging teweeg brengen in het geheele fysiek van den nakomeling; misschien wijzigde hij eveneens de kleur der pigmentstof, in de epidermis-cellen vervat. Er is evenwel volgens DECKERT een faktor van grooter beteekenis, n. l. *de kleur der omgeving*. De verhuisde Aziaten hebben zich hoogst waarschijnlijk een oord als woonplaats uitgekozen, dat hun de beste bescherming tegen de ruwheden des klimats, en tevens het rijkelijkste voedsel aanbod. Als zoodanig schijnt het Alleghanygebergte het meest geschikt te zijn geweest. De later aangekomen Europeeërs hebben er niet anders over gedacht. Deze landstreek was dus als het ware het centrum, van waar uit, bij den gestaagen aanwas der bevolking, telkens volksplantingen naar het noorden, westen en zuiden werden uitgezonden.

Hoedanig nu is het voorkomen, of liever was het voorkomen van dat landschap? Alles is hier rood; roodbruin is hier het ijzerhoudend zand en de ijzerhoudende leem; roodbruin zijn de stammen der pijnboomen en ceders en eiken; rood of roodbruin zijn de herten, vossen en konijnen.

Om deze kleurenharmonie niet te storen moest ook de mensch zich met een roodbruin natuurskleed voorzien, wat hem te gemakkelijker viel daar de oorspronkelijke kleur der huid, het geel, reeds zoo na aan het rood is verwant.

Hoe bij deze sympathische kleursverandering de natuurlijke teeltkeus en de »aanpassing» aan de omgeving hebben gewerkt, behoeft voor hen, die met de Darwinistische leer bekend zijn, niet nader te worden uiteengezet.

Bij volken, gelijk de jagende Indianen, die in zulk eene innige gemeenschap met de hun deels vijandige, deels vriendschappelijk gezinde natuur leven, moest die verandering en aanpassing in betrekkelijk korten tijd kunnen plaats grijpen.

DECKERT meent bij de behandeling van dit vraagstuk den invloed der prairieën en der landen van het Rotsgebergte buiten bespreking te kunnen laten. Hij is van oordeel, dat deze streken, zoo ook het noorden, slechts betrokken werden door de van straks genoemd centrum uit verhuisde stammen, en dat telkens op nieuw, van hier uit, de steeds wegstervende bevolking moest worden vernieuwd. Koude en onvruchtbaarheid en onderlinge oorlogen — in den strijd om het bestaan in deze dorre streken — beletten de vermenigvuldiging. Toch heerscht ook in het verre westen de roode kleur, gelijk de Colorado, de roode rotsen en het dorre, roode herfstgras kunnen bewijzen.

Over Zuid-Amerika spreekt de schrijver niet; alleen is hij wel van meening, dat de zuidelijke helft van het Amerikaanschen vastland ook van de noordelijke helft hare bevolking heeft ontvangen.

Ten aanzien van Afrika merkt hij ter loops op, dat in dit werelddeel eveneens eene zekere kleurenharmonie in de verschillende natuurvoorwerpen valt waartenemen. Zoo zijn de gorilla, chimpanzee en de groote dikhuiders zwart van kleur. De gele gelaatskleur der Chineezers is in treffende harmonie met den gelen löss-grond, met de gele rivieren, gele planten en dieren. Is wellicht het löss-land van China het centrum der Mongoolsche stammen, gelijk de streek der Apalachen zulks was van de roodhuiden?

Terecht merkt de heer DECKERT ten slotte op, dat de Kaukasiërs, met betrekking tot de behandelde hypothese, het meeste bezwaar opleveren. De vraag schijnt hier nochtans geoorloofd, of de blanke gelaatskleur der Europeesche Aziërs geen gevolg is van de kleurenharmonie tusschen de witte poolgewesten en het daar toevend ras, dat, naar luid der meest recente meeningen, als het stamras der genoemde Aziërs is te beschouwen?

Winterswijk, Aug. 1887.